

PM till FS

Framtidsfrågor Psoriasisförbundet

Detta förslag kommer att kompletteras med muntlig information.

Förslag i sammanfattning

- Att FS, utifrån detta underlag, har en fördjupad diskussion under årets första FS möte.
 - Att FS beslutar utse VU som styrgrupp för en mindre arbetsgrupp som får i uppdrag att ta fram ett underlag, en "förstudie" som kan landa i antingen ett förslag till upplägg av den fortsatta processen i form av tids- och aktivitetsplan eller ett förslag att det inte är meningsfullt att gå vidare.
 - Att påbörja detta arbete redan nu genom:
 - Besök och/eller dialog med några andra organisationer.
 - Besöka 5 - 7 länsavdelningar för att diskutera framtidsfrågor.
 - Bilda en referensgrupp eller motsvarande "panel" på Facebook.
 - Tillfråga "Återträffarna" om de kan genomföra ett mindre seminarium eller liknande för att diskutera framtidsfrågor.
 - Genomföra ungdomsaktiviteterna enligt tidigare plan men med framtidsfrågorna i tydligare fokus.
 - Att FS därefter, efter rapport och förslag från VU tar ställning till kommande steg.
-

Bakgrund

Psoriasisförbundet har sedan starten på 60-talet stått inför olika slags utmaningar. Dessa har varierat över tid, ofta hittat sina lösningar och därmed inneburit en utveckling av verksamheten. Ändamålsparagrafen i förbundets stadgar reglerar vilket uppdrag vi har och vilka ramar som gäller för organisationen.

Verksamhetsinriktningen anger färdväg mellan Rikstammorna och vår värdegrund anger hur vi ska vara och uppfattas. Verksamhetsplanerna visar hur vi ska arbeta, vilka aktiviteter som ska genomföras på årlig basis. Psoriasisförbundet saknar dock ett visionsdokument eller långsiktig plan som tar sikte på framtiden då det kommer an på exempelvis organisering eller framtida funktionssätt.

Exempel på utmaningar som står för dörren 2019 och framåt är minskat antal medlemmar, minskat antal avdelningar, minskat statsbidrag och en åldrande förtroendemannakår för att inte tala om utvecklingen inom svensk sjukvård. Det reser frågan om vi är rustade att möta nuvarande och framtida utmaningar eller om vi gör saker på helt rätt sätt eller gör helt rätt saker. Här kan förstås åsikterna gå isär. Det görs också mycket bra saker inom förbundet som vi självfallet bör bygga vidare på. Men hur man än ser på det så står vi

sannolikt inför ett vägska. Antingen sitter vi still i båten eller så rör vi kraftigare för att långsiktigt överleva. Förbundet behövs fortfarande. Vi är inte precis "klara" med vårt uppdrag.

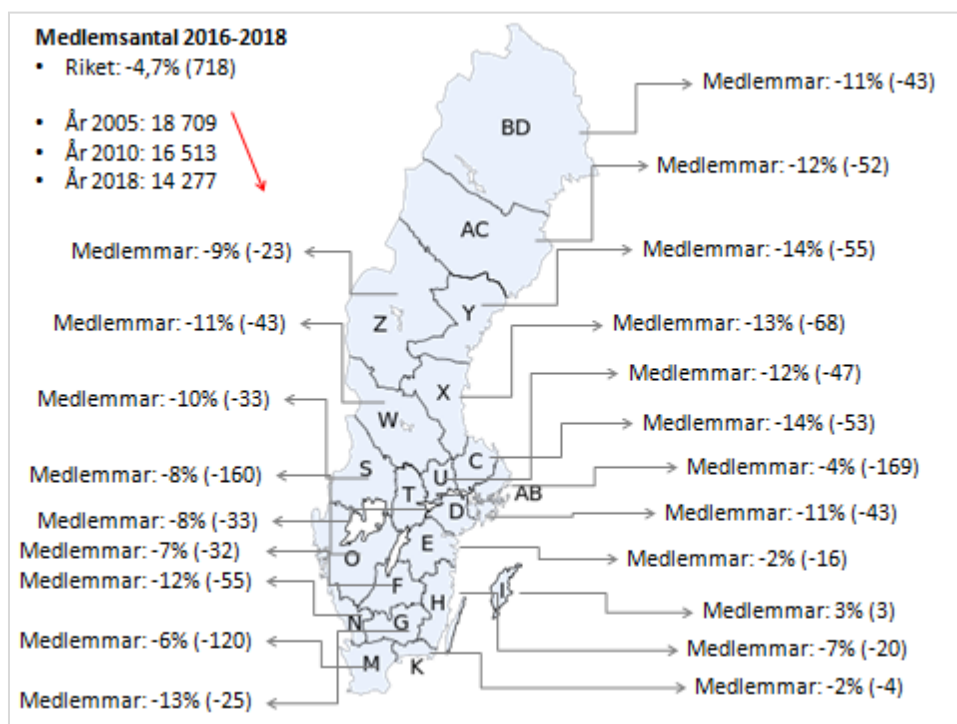

Bild 1: Medlemsantal 2016-2018. Även om vissa data kan ha bottnat i felaktiga registreringar etc. har antalet stadigt minskat.

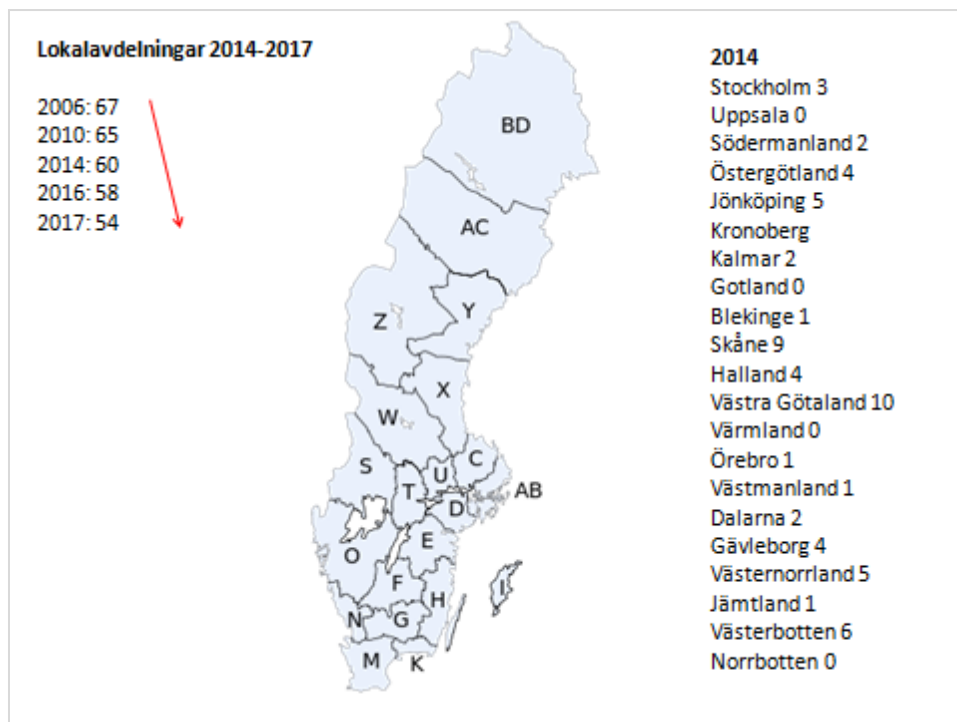

Bild 2: Antal lokalavdelningar fördelade på län år 2014. Summering av antalet lokalavdelningar mellan åren 2014-2017 visar att antalet lokalavdelningar minskar. Räknat på ett medelvärde och med rak

framskrivning skulle antalet lokalavdelningar uppgå till två om 14 år (2033). Det är sannorlikt så att antalet aktiviteter i avdelningarna stadigt har minskat, även om det finns undantag.

Medelåldern för medlemskåren är 63,54 år. Som referens ligger den på 64,78 år i Norrbotten och 66,22 i Dalarna samt 62,24 i Östergötland.

2019-01-28	Antal medlemmar	Medel	Median
Riket	14 288	63,54	66,00
BD	387	64,78	67,00
W	347	66,22	65,00
E	821	62,24	65,00

Medelåldern i Sverige är 41,2 år. Som referens ligger den på 43,7 i Norrbotten och 44,7 i Dalarna samt 41,3 i Östergötland.

Från förbundets omvärldsanalys – vård och behandling

Valfrihet – ökade krav på tillgänglighet ökar trycket på vården, fler aktörer inom flera olika vårdformer förväntas växa fram som svar på behoven; även ökad valfrihet inom primärvården.

Snabb utveckling av **digitala lösningar** och **ny teknik** – kan frigöra mer resurser och öka patienternas engagemang i och kontroll över sin egen vård men ställer nya krav på sjukvårdssystemet och finansieringsmodeller.

Växande och åldrande befolkning leder till **förändrat sjukdomspanorama** (framför allt fler med kroniska sjukdomar, fler multisjuka)

Större fokus på **primärvårdens roll**; skifte från slutenvård till öppenvård, mer resurser och större ansvarsområde, patientnära vård, nationell primärvårdsreform med utökade resurser

Bild 3: Bilden visar några exempel på trender i den svenska sjukvården som förbundet måste förhålla sig till.

Omvärlden förändras

Det kan vara viktigt att ha i åtanke att förändring inte längre är något som organisationen motsträvt tvingas till vart tionde år, det är en ständigt pågående och nödvändig process i såväl privata, offentliga och ideella verksamheter. Därför att omvärlden ständigt förändras. Ny teknik, till exempel Internet, har inneburit ändrat arbetssätt i hela samhället och skapat nya möjligheter i såväl arbets- som privatlivet. Sammantaget ser vi att civilsamhällets organisationer blir allt mer professionaliserade. Förutsättningarna för ideellt arbete ser inte likadana ut nu som när förbundet var ungt. Det kommer heller inte att se lika ut i framtiden.

Psoriasisförbundet måste förhålla sig till olika omvärldsförändringar och säkert tänka nytt, planera för nytt och därmed löpande utveckla all verksamhet. Vår vision "Ett bra liv för alla med psoriasis och psoriasisartit" och förbundets ändamålsparagraf kan behöva uttolkas till ett antal övergripande målsättningar som visar vart vi vill vara om, låt oss säga 5 - 15 år. I det tankearbetet kan de bilder som finns nedan (eller liknande) ge

inspiration eller fungera utmanande för oss i organisationen. Det kan handla om hur vi skulle kunna vara organiserade, om differentierat medlemskap, framtida finansiering med mera.

Länsteam och förutsättningar för ideellt arbete

”Akutteam” eller Länsteam som det senare kom att kallas har funnits på FS dagordning i flera år, så frågan om ett intensifierat utvecklingsarbete inom organisationen är långt ifrån ny. Samverkan inom ramen för Länsteam har skett med några län, men några bestående strukturella förändringar har inte uppnåtts även om insatserna i sig varit bra. Men det är möjligt att insatserna har satts in för sent eller inte räckt till och varit lite av ”branskårsutryckningar”. Frågan om FS kontra avdelningarnas roll och ansvar har också varit uppe för diskussion – vad ska avdelningarna klara själva och när och i vilken omfattning ska FS ”rycka in”? Frågan om förutsättningar för ideellt arbete har också diskuterats. Vad innebär ett uppdrag på olika nivåer inom förbundet etc. i en modern kontext?

SWOT och andra underlag

Under hösten 2018 genomfördes SWOT analyser under de fyra regionala träffarna. Bland utmaningarna återkom frågor kring förnyring av organisationen, stoppa medlemstappet, jobba på nya sätt, synas och höras mer, ökat inflytande och utmaningar kopplade till vården. Av underlaget till FS 2018-12-06 (bilaga 17b) framgick också en del utmaningar, bland andra:

- Ålderstigen organisation – förnyring
- Svag mottagarorganisation för medlemmar
- Svårt att nå ut/synas
- Ekonomin
- Inte samma syn på viktiga strategiska frågor i hela organisationen
- Att bli fler medlemmar

Under FS 2018-12-08 lyftes bland annat frågor om hur vi bäst kan satsa på återväxt, att vi bör titta vidare på våra kärnfrågor, nya medlemmar, fler medlemmar, nöjda medlemmar, att vårdfrågorna måste stå högt på dagordningen, att vi bör gå in i något nytt och att vi har att möta stora utmaningar.

Kontakter med länen

Genom de länsbesök som FS och kansliet genomförde för ett antal år sedan, de kontakter som funnits och finns mellan FS och länsavdelningsordföranden med flera kontaktytor känner vi ganska väl till hur avdelningarna upplever sin verksamhet, vilka frågor som upplevs gå bra och vilka frågor som uppfattas gå trögt.

Framtidsbilder

Ibland är det nyttigt att vända och vrida på perspektiven för att enklare förmå att ”tänka nytt”. Bilderna nedan ska tolkas bildligt och inte bokstavligt. Syftet är att symbolisera eller ge exempel på frågor som vi bör ställa oss i det fortsatta utvecklingsarbetet. Kanske landar vi ändå i att det är bra som det är idag, till exempel att vi fortsatt ska vara organiserade på samma sätt som idag.

Om 15 år är det dagens unga
som bestämmer i vårt förbund?

Bild 4: Hur vill dagens unga att förbundet ska arbeta eller vara organiserat?
Om de skulle skriva om våra stadgar – vilka förändringar skulle de göra?

Om 5 år kan ett riksläger bli en avdelning?

Bild 5: Om människor vill samlas och umgås med andra även utanför sin avdelnings gränser – skulle dessa på ett enkelt sätt kunna bilda och i förekommande fall avveckla ett nätverk då? Måste stadgarna se likadana ut på alla nivåer inom förbundet?

Om 10 år röstar Riksstämman via Internet – hemifrån?

Bild 6: Digitala lösningar blir allt vanligare. Vad skall teknikutvecklingen kunna innebära för oss i förbundet? Hur kan vi nyttja sociala medier för samtal och kommunikation med medlemmar och potentiella medlemmar?

Om 15 år är Psoriasisfonden en fristående verksamhet?

Bild 7: Vilka logiker ska gälla framöver? Kan forskningsverksamheten stå på egna ben - vad händer då?

Om 15 år kommer våra intäkter från
främst sponsring?

Bild 8: Fler och fler ska dela på statsbidraget som inte ökar i motsvarande omfattning. Vår egen lotteriverksamhet minskar, trots idoga insatser. Hur ska vi vara finansierade i en framtid?

Om 5 år har vi gjort det enklare att starta, driva
och avveckla en avdelning?

Bild 9: Hur kan vi förenkla för medlemmar som vill engagera sig?

Bild 10: Kan vi jobba med differentierat medlemskap? Hur skulle sådana paket kunna se ut? Hur kan det bli enkelt att engagera sig i frågor man vill engagera sig i? Kan vi exempelvis samla ihop särskilda "kampanjgäng" för att driva olika sakfrågor? Hur kan en "palett" av olika aktiviteter eller ingångar till förbundet se ut i framtid?

Bild 11 Provsvar kan skickas in via nätet, läkaren har digitala mottagningar etc. Hur kan vi förhålla oss till det på bästa sätt?

Det mer precisa målet eller de mer precisa målen kan formuleras senare, givet att FS väljer att intensifiera ett utvecklingsarbete. Målet eller målen handla om att skapa förutsättningar för ett livaktigt förbund som

växer av egen kraft (fler medlemmar, stabil ekonomi etc.). Här måste det också tydliggöras vad som gör eller kommer att göra förbundet unikt, vad vi är bra på eller till för.

Det tål att här förtydliga att vi bör bygga vidare på det som är bra, på det som fungerar – parallellt som vi bör rusta för framtiden. Vissa saker måste kanske förändras eller utvecklas, andra kanske inte ska ändras på.

Förslag till fortsatt process

VU har diskuterat dessa framtidsfrågor, senast 2019-02-08. VU beslutade då att föreslå FS att bilda en arbetsgrupp för att ta fram ett underlag till FS och att VU bör utgöra styrgrupp för arbetsgruppen/processen/"förstudien". Conny Eriksson (medlemsutveckling), Desirée Sterner, Maria Björklund och Tina Norgren träffades på VUs uppdrag 2019-02-14.

Förslag

Att FS, utifrån detta underlag, har en fördjupad diskussion under årets första FS möte.

Att FS beslutar utse VU som styrgrupp för en mindre arbetsgrupp som får i uppdrag att ta fram ett underlag, en "förstudie" som kan landa i antingen ett förslag till upplägg av den fortsatta processen i form av tids- och aktivitetsplan eller ett förslag att det inte är meningsfullt att gå vidare.

Att påbörja detta arbete redan nu genom besök och/eller dialog med några andra organisationer för att få input, nya idéer, omvärldsspana hur de jobbar, är organiserade etc. Det bör omfatta organisationer även utanför funktionshinderrörelsen eller andra "traditionella" organisationer. Exempel på sådana kan vara nationella nätverk med flera exempel. Dialogen förs med samma frågeställningar vid alla besök.

Att, i enlighet med tidigare diskussion i FS, besöka ett antal länsavdelningar för att i dialogform lyfta hur avdelningarna ser på framtidsfrågorna, utmaningar och möjligheter. I ett första steg (under "förstudiefasen") 5-7 länsavdelningar. Dialogen förs med samma frågeställningar vid alla besök.

Att bilda en referensgrupp eller motsvarande "panel" på Facebook för att få svar på frågor som kan uppkomma eller som vi vill ha svar på redan nu. Syftet är dels att få svar på våra funderingar, men också att komma igång med "samtal" på Facebook.

Att tillfråga "Återträffarna" om de kan genomföra ett mindre seminarium eller liknande för att diskutera framtidsfrågor. Här skulle vi nå åldersspannet 40/50-åringar.

Att genomföra ungdomsaktiviteterna enligt tidigare plan men med framtidsfrågorna i tydligare fokus.

Att FS därefter, efter rapport och förslag från VU tar ställning till kommande steg.